

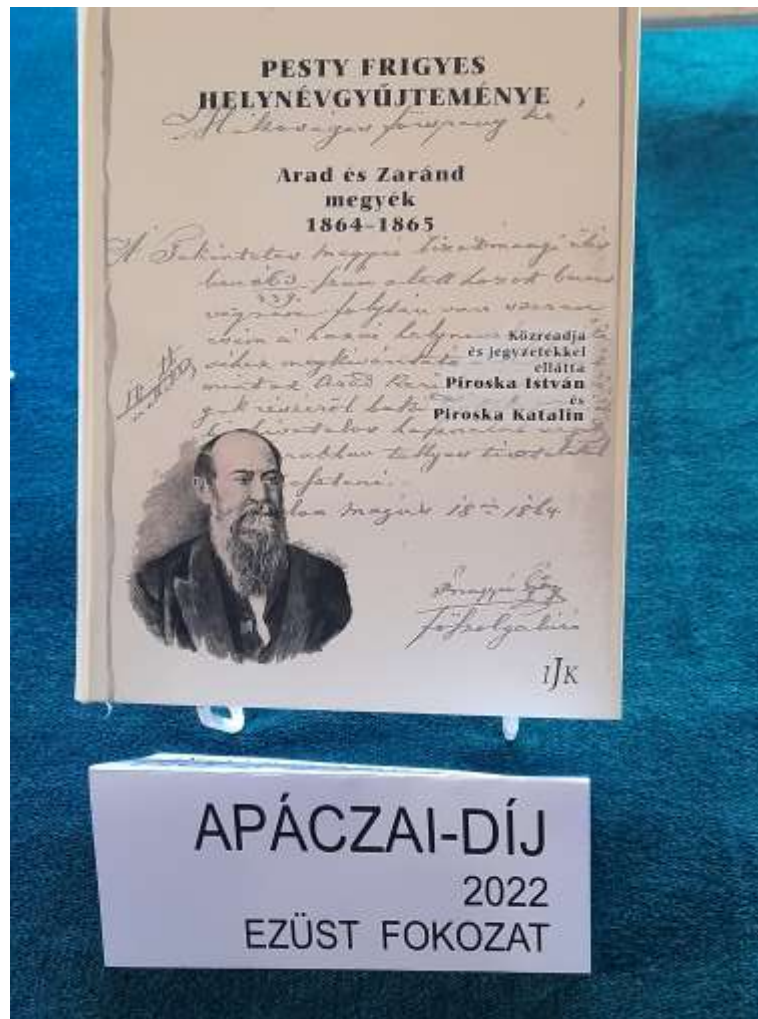
Apáczai-díj 2022, Szováta

A rendezvényre, mint az előző években, az elegáns, pompásan berendezett szováta Teleki házban, pontosabban a Teleki Oktatási és Módszertani Központban került sor. A kétévenként szokásos díjátadó ünnepséget a díjra érdemes tanárok és diákok számára ebben az évben október 21–22-én rendezték. Ezen a középiskolások, mint máskor, Kós Károly-, Bolyai Farkas- illetve Mákvirág-díjakat kaptak, melyről bővebben olvashattunk a helyi újság előző lapszámaiban, a „felnőtteknek” járó országos szintű elismerések bemutatása azonban elmaradt a sajtóban. Ezt szeretném pótolni a továbbiakban, mivel ennek Piroska Istvánnal együtt személyes részesei voltunk.

Ez alkalommal a Teleki ház dísztermében tartott jó hangulatú ünnepségen a számos elismerő és dicsérő oklevél mellett összesen 10 Apáczai-díjat osztottak ki a kutató pedagógusoknak. Az erdélyi szellemi élet olyan jeles személyiségei kaptak idén elismerést, mint Muhi Sándor közíró- grafikus, Dr. Bencze Mihály neves matematikus, Dr. Borsos Szabolcs a filozófia doktora, Dr. Antalka Ágota pszihopedagógus, a kolozsvári egyetem tanára, vagy Orbán Zsolt a *Magyarnak maradni Erdélyben* című igen népszerű könyv szerzője. Nagy örömünkre szolgált, hogy a díjazottak között ott voltunk mi (Piroska István és Piroska Katalin) is a *Pesty Frigyes helynévgyűjteménye; Arad és Zaránd megyék 1864–65* című munkánkkal (könyvünk a Communitas támogatásával az Irodalmi Jelen Könyvek sorozatban jelent meg 2021-ben.)

Az Apáczai-díj, gondolom, itt a mi vidékünkön nem annyira ismert kitüntetés, tájékoztatásképpen ezért elmondanám, hogy erre aktív vagy nyugdíjas pedagógusok pályázhatnak két évenként olyan önálló tudományos munkával, amely az előző díjátadás óta eltelt időszakban jelent meg nyomtatásban vagy a világhálón. A beküldött művek értékelése, „osztályozása” a RMPSZ Országos Elnöksége által alapított Tudományos Tanács tagjainak feladata. Ők ítélik oda az Apáczai-díjat (ezt kapja, ha nyert, aki a díjra első ízben jelentkezett), illetve a kitüntetés „felsőbb” szintjeit, az ezüst, az arany, a gyémánt fokozatokat, s az e feletti díszoklevelet. A fokozatok ez esetben nem a beadott munkák minőségét mutatják, hanem „mennyiségi” vonatkozásúak: aki másodszorra nyert a pályázaton, az ezüst, aki harmadszorra az arany fokozatot kap, és így tovább (ahogy a „Mákvirágok” esetében is a kilencedikes csak „bronz” lehet, bármilyen jól teljesített). Mi az első Apáczai-díjat 2018-ban kaptuk, így – miután idén másodszorra jelentkeztünk–, az ezüst fokozatra lettünk érdemesek.

Annak idején mi voltunk Arad megye első Apáczai-díjasai, de úgy látszik az idei kitüntetéssel a „másodikok” is, se előttünk, se utánunk senki. És ez elgondolkodtató: Aradon illetve a megyében annyi publikáló aktív és nyugdíjas pedagógus van évente megjelenő újabb és újabb, nem szépirodalmi jellegű kötettel (versekkel, prózával, drámával nem lehet pályázni). Így – hogy őszinte legyek– egyszerűen nem tudom megérteni, rajtunk kívül mások miért nem vállalják fel az effajta megmérettetést, hiszen erre némi jelentkezési lapot kitöltve, csak jelentkezni kell, és persze a kiadott művet interneten elküldeni. Vajon nem merik felvállalni, vagy önmagukhoz mérve nem tartják elég rangosnak ezt az elismerést?! A díj súlyát talán az is mutatja, hogy a díszteremben szemlére kitett jutalmazott könyvekbe belenézve, az egyik ezüst Apáczai-díjas „doktor” kötetének borítóján nagy betűkkel kinyomtatva állt: a szerző előző kötete

Apáczai-díjas. Úgy látszik, neki (meg a kiadójának) sokat jelent ez a kitüntetés, és azt akarják, hogy ezt tudja az olvasó.

Maga a szovátai rendezvény kezdetben (még 2018-ban is) lényegében a díjátadásból állott, 2020 óta azonban a program a jutalmazást megelőző napon tartott tudományos üléssel bővült **Kutató pedagógusok Apáczai Csere János konferenciája** címen, ennek előadói az az évi Apáczai-díjban és annak fokozataiban részesülők.

Meg kell vallanunk, hogy a sok „nagy név” láttán előzőleg egy kicsit tartottunk a konferenciától. Vajon ők mit szólnak a mi (Aradon nem túlságosan sokra értékelt, be sem mutatott) helynévgyűjteményünkhöz? De nem volt okunk az aggodalomra: a családias légkörű „értekezleten” figyelmesen hallgatták a prezentációinkat, nem sematikus, hanem valódi érdeklődést mutató kérdéseket tettek fel, és odafigyeltek arra, amit válaszoltunk.

Egyébként mi is sokszínű, ugyanakkor szórakoztató könyvismertetőknékné voltunk szem- és fültanúi, melyek változatos tematikája az informatikához kapcsolódó gépi tanulástól kezdve a népi gyógymódokon, a párkapcsolatok javítását szolgáló gyakorlatokon át az Erdélyben maradt írók életrajzának néhány érdekességéig terjedt.

Október 20 és 23 között Szovátán (és környékén) nagyon tartalmas, jó hangulatú napokat töltöttünk békés, barátságos, intelligens emberek társaságában (az RMPSZ meghívottjaiként), már ezért is megérte a díjat elnyerni.

Piroska Katalin

Nyugati Jelen, 2022. október 31.